

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1745539
Konu : Soru Önergesi

23.01.2026

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 23.12.2025 tarihli ve 7/38394 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı (9 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK

CEVAPLAR:

Dilekçe Komisyonu; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 74'üncü maddesi, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İçtüzüğü'nün 115 ila 120'nci maddeleri uyarınca faaliyetlerini yürütmektedir. Anılan hükümler çerçevesinde, Dilekçe Komisyonu vatandaşların ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri içeren dilekçelerini inceleyerek karara bağlamaktadır.

Dilekçe Komisyonu, TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Komisyona gelen dilekçeleri öncelikle Komisyonun Başkan, Başkanvekili, Sözcü ve Kâtibinden oluşan Başkanlık Divanı marifetiyle incelemektedir. Komisyon Başkanlık Divanı, bahse konu dilekçelerden; belli bir konuyu ihtiva etmeyen, yeni bir kanunu veya bir kanun değişikliğini gerektiren, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan veya haklarında bu merciler tarafından verilmiş bir karar bulunan, yetkili idarî makamlarca verilen kesin cevap suretini ihtiva etmeyen ve kanunun dilekçede bulunmasını zorunlu gördüğü şartlardan herhangi birini taşımayanların görüşülemeyeceğini karara bağlamaktadır.

Komisyon Başkanlık Divanının TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi dışında gördüğü dilekçeler ile görüşülemeyeceğine karar verdiklerinden süresi içinde itiraza uğrayanlar Komisyon Genel Kurulunda görüşülmektedir. Komisyon Genel Kurulunda TBMM İçtüzüğü'nün 117 ila 120'nci maddelerinde belirtilen hükümler kapsamında alınan ve kesinleşen kararlar gereği için Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanlara gönderilmekte ve kararlar hakkında yaptıkları işlemi Komisyon Başkanlığına bildirmeleri istenmektedir. Komisyon Genel Kurulu, bunlardan gerekli gördüklerinin TBMM'de görüşülmesini isteyebilmektedir.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında gerek Komisyon Başkanlık Divanı gerekse Komisyon Genel Kurulu tarafından alınan kararların birer sureti kesinleşmesini müteakip başvuru sahiplerine gönderilmektedir.

Cevap 1.- Yasama dönemleri itibarıyla Dilekçe Komisyonuna gelen toplam başvuru sayısı ile milletvekillerinden gelen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Toplam Başvuru Sayısı	Milletvekillerinden Gelen Başvuru Sayısı
24. Yasama Dönemi	35.290	23
25. Yasama Dönemi	963	-
26. Yasama Dönemi	16.030	42
27. Yasama Dönemi	28.219	474
28. Yasama Dönemi(*)	28.100	17

(*) 28. Yasama Döneminde yapılan başvurulara ilişkin veriler 14/05/2023-29/12/2025 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Elektronik ortamda başvuru alınması ve başvurular hakkındaki işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla 17/10/2012 tarihinde hizmete alınmış bulunan e-Dilekçe Sisteminden derlenen takvim yılı bazında dilekçe sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Başvurunun Alınma Şekli	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025(*)
e-Dilekçe	10.526	8.902	3.346	5.070	1.942	8.004	4.668	5.167	3.995	3.621	7.720	6.825	11.754
Posta	1.213	853	498	1.901	917	996	831	738	412	472	449	533	620
Elden	157	93	41	639	156	200	248	21	25	46	35	19	35
KEP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	253	1.000	1.322
Faks	38	38	45	261	67	37	14	10	8	7	5	8	5
Milletvekili	14	2	2	30	6	70	13	359	3	29	15	6	2
Kurumdan	6	17	1	9	5	8	6	90	21	20	7	6	18
Toplam	11.954	9.905	3.933	7.910	3.093	9.315	5.780	6.385	4.464	4.195	8.484	8.397	13.756

(*) 2025 yılında yapılan başvurulara ilişkin veriler 29/12/2025 tarihi itibarıyla.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurularda, 3071 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi uyarınca dilekçe sahibinin adı ve soyadı, imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekmektedir. Ayrıca dilekçenin belli bir konuyu içermesi zorunludur. e-Dilekçe Sistemi üzerinden yapılan başvurularda başvuru sahiplerine ait adres ve cinsiyet bilgileri Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi'nden (MERNİS) temin edilmektedir. Bu bilgiler dışında, başvuru sahiplerinden kişisel ve demografik bilgiler ile sosyal ve mesleki durum bilgilerinin beyan edilmesi talep edilmemektedir.

Cevap 2.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular üzerinde konular itibarıyla değerlendirme yapılmakta olup yasama dönemleri itibarıyla en fazla başvuru gelen ilk üç konu başlığı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Konular
24. Yasama Dönemi	1. Kültür ve Eğitim 2. Personel İşlemleri 3. Kişisel Talepler
25. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Personel İşlemleri 3. Kültür ve Eğitim
26. Yasama Dönemi	1. Kişisel Talepler 2. Millî Savunma 3. Adalet ve Güvenlik
27. Yasama Dönemi	1. Adalet ve Güvenlik 2. Öteki İstek ve Dilekler (Şikâyetler) 3. Personel İşlemleri
28. Yasama Dönemi(*)	1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik 2. Adalet Hizmetleri 3. Çevre Yönetimi

(*) 28. Yasama Dönemi başvuru konularına ilişkin veriler 14/05/2023-29/12/2025 tarihleri arasında kapsamaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

e-Dilekçe Sisteminde başvurular, kamu hizmet alanlarını esas alan 26 ana konu başlığı ve bunlara bağlı alt konu başlıkları üzerinden sınıflandırılarak kayda alınmaktadır. Bu ana konu başlıkları; Adalet Hizmetleri, Askerî İşlemler, Banka, Sigorta ve Borsa İşlemleri, Basın ve Medya, Bilişim Hizmetleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Çevre Yönetimi, Din Hizmetleri, Eğitim Hizmetleri, Ekonomi ve Ticaret, Enerji Sunum Hizmetleri, Kolluk Hizmetleri ve Güvenlik Sektörü, Komisyon Başvuru İşlemleri, Kültür Hizmetleri, Mahallî Hizmetler, Nüfus İşlemleri, Sağlık Hizmetleri, Sanayi ve Teknoloji Hizmetleri, Sosyal Hizmetler, Spor Faaliyetleri, Şehircilik ile Konut/Barınma, Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri, Turizm Faaliyetleri, Ulaşım Hizmetleri, Vergi ve Mali İşlemler ile Yurtdışı Faaliyetler ve Uluslararası İlişkiler alanlarını kapsamaktadır.

Her bir ana konu başlığı altında, başvurunun içeriğini daha ayrıntılı biçimde tanımlamaya imkân veren alt konu türleri yer almaktadır. Örneğin, Adalet Hizmetleri ana başlığı altında Adli Ödemeler ve Harçlar, Adli Sicil Kaydı İşlemleri, Adli Tıp, Af Talepleri, Arabuluculuk İşlemleri ve Avukat Şikâyetleri gibi alt konu başlıkları bulunmaktadır.

Söz konusu konu ve alt konu sınıflandırması, başvuruların yetkili ve görevli kamu kurumlarına doğru ve hızlı şekilde yönlendirilmesini sağlamak ve aynı zamanda başvuruların istatistiksel analizine elverişli bir veri yapısı oluşturmak amacıyla tasarlanmıştır.

2023, 2024 ve 2025 yıllarında Dilekçe Komisyonuna yapılan başvuruların konular itibarıyla dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Başvuru Konusu	2023	2024	2025(*)
Adalet Hizmetleri	1.197	1.629	2.507
Askerî İşlemler	59	76	193
Banka, Sigorta ve Borsa İşlemleri	76	112	208
Basın ve Medya	21	43	74
Bilişim Hizmetleri	94	119	150
Çalışma ve Sosyal Güvenlik	2.841	1.682	3.197
Çevre Yönetimi	1.816	149	142
Din Hizmetleri	9	11	31
Eğitim Hizmetleri	352	869	867
Ekonomi ve Ticaret	51	97	112
Enerji Sunum Hizmetleri	40	61	110
Kolluk Hizmetleri ve Güvenlik Sektörü	71	152	306
Komisyon Başvuru İşlemleri	313	559	3.139
Kültür Hizmetleri	29	27	35
Mahalli Hizmetler	226	1.150	422
Nüfus İşlemleri	107	150	282
Sağlık Hizmetleri	99	126	388
Sanayi ve Teknoloji Hizmetleri	14	13	42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sosyal Hizmetler	159	175	348
Spor Faaliyetleri	16	7	39
Şehircilik, Konut/Barınma	544	341	488
Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri	68	138	121
Turizm Faaliyetleri	5	41	1
Ulaşım Hizmetleri	40	57	136
Vergi ve Mali İşlemler	110	479	331
Yurtdışı Faaliyetler ve Uluslararası İlişkiler	127	134	86
Toplam	8.484	8.397	13.756

(*) 2025 yılında yapılan başvurulara ilişkin veriler 29/12/2025 tarihi itibarıyla.

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden değerlendirme yapılmamaktadır.

Cevap 3.- TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Dilekçe Komisyonuna gelen dilekçelerden Komisyon Genel Kurulunda görüşülemeyecek olanların tespiti, Komisyon Başkanlık Divanınca yapılmakta ve karara bağlanmaktadır. Dilekçeler incelenirken; başvuruya konu talep açısından aynı mahiyette olanlar birbirleriyle ilgili görüldüğü için birleştirilerek işleme alınmaktadır. Bu kapsamda yasama dönemleri itibarıyla alınan Başkanlık Divanı Kararı sayısı ile hakkında karar verilen dilekçe sayısı aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı Karar Sayısı	Hakkında Karar Verilen Dilekçe Sayısı
24. Yasama Dönemi	19.478	29.081
25. Yasama Dönemi	Başkanlık Divanı teşekkül etmemiştir.	
26. Yasama Dönemi	8.954	15.172
27. Yasama Dönemi	14.107	32.521
28. Yasama Dönemi(*)	14.901	26.597

(*) 28. Yasama Dönemi karar sayılarına ilişkin veriler 14/05/2023-29/12/2025 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Cevap 4.- TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesinde belirtilen hükümler doğrultusunda Komisyon Başkanlık Divanı, Komisyona gelen dilekçeleri inceleyerek; belli bir konuyu ihtiva etmeyen, yeni bir kanunu veya bir kanun değişikliğini gerektiren, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan veya haklarında bu merciler tarafından verilmiş bir karar bulunan, yetkili idarî makamlarca verilen kesin cevap suretini ihtiva etmeyen ve kanunun dilekçede bulunmasını zorunlu gördüğü şartlardan herhangi birini taşımayan dilekçelerin görüşülemeyeceğini karara bağlamaktadır.

Ayrıca, 3071 sayılı Kanun ile TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesinde öngörülen şartların varlığı bakımından başvuruların ilk incelemesi aşamasında; mükerrer olduğu, yalnızca temenni veya teşekkür mahiyetinde bulunduğu, başka bir makama hitaben yazıldığı veya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

içerisinde kaba ve hakaret içeren ifadeler bulunduğu tespit edilen dilekçeler işlemde kaldırılmakta ve söz konusu dilekçeler hakkında hıfz kararı alınmaktadır.

Cevap 5.- 28. Yasama Döneminde, 29/12/2025 tarihi itibarıyla toplam 247 dilekçe hakkında hıfz kararı alınmıştır. Bu dilekçelerden 166'sı, mükerrer başvuru niteliğinde olmaları nedeniyle işlemde kaldırılarak hıfz edilmiştir. Mükerrerlik tespitinde; dilekçenin aynı konuya ilişkin daha önce işleme alınmış bir başka dilekçesinin bulunması ve yeni dilekçede önceki başvurudan farklı olarak yeni bir bilgi, belge, olay veya hukuki durumun ileri sürülmemesi esas alınmaktadır.

Cevap 6.- 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi gereğince Dilekçe Komisyonu, görevleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkisine sahiptir. Bu kapsamda yapılan Başkanlık Divanı toplantısı ve alınan karar sayısı, Genel Kurul toplantısı ve alınan karar sayısı, kurulan alt komisyon ve alt komisyon toplantı sayısı, yerinde inceleme ve mükerrer olduğu için hıfz olunan dilekçe sayısı yasama dönemleri itibarıyla aşağıdaki şekildedir.

Yasama Dönemi / Komisyon Faaliyeti	24. Yasama Dönemi	25. Yasama Dönemi	26. Yasama Dönemi	27. Yasama Dönemi	28. Yasama Dönemi ^(*)
Başkanlık Divanı Toplantısı	74	-	53	88	48
Başkanlık Divanı Kararı	19.478	-	8.957	14.107	14.901
Genel Kurul Toplantısı	9	-	6	6	8
Genel Kurul Kararı	24	-	23	18	30
Kurulan Alt Komisyon	8	-	7	4	2
Alt Komisyon Toplantısı	40	-	29	31	9
Yerinde İnceleme	6	-	10	24	5
Hıfz Olunan	459	-	340	1.939	247

(*) 28. Yasama Dönemi verileri 14/05/2023-29/12/2025 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Dilekçelerin incelenmesi ve karara bağlanması sürecinde, 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen düzenleyici mahiyetteki altmış günlük yasal süre dikkate alınarak sonuçlandırılmaktadır. Ancak, 3071 sayılı Kanun'da öngörülen süre dilekçenin karara bağlanmasına ilişkin olup itiraz ve tebliğ işlemlerini kapsamamaktadır. Bazı başvuruların sonuçlandırılması sürecinde, kamu kurumlarından talep edilen bilgi ve belgelerin toplanmasının zaman alması, idari denetim süreçlerinin uzun sürmesi, Komisyon bünyesinde alt komisyon kurulması ya da yerinde inceleme yapılması gibi nedenlerle dilekçelerin karara bağlanması için bu işlemlerin tamamlanması beklenmektedir.

Dilekçe Komisyonuna gönderilen dilekçelerin incelenmesi ve karara bağlanmasına ilişkin istatistiki verilere, TBMM Yerel Ağı üzerinden "Genel Kurul Çalışmaları" / "Dilekçe Komisyonu Karar Cetvelleri" / "Başkanlık Divanı Kararları" sekmesi altında yayımlanan Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı Karar Cetvellerinin sonunda yer alan "İncelemenin Aşamalarına Göre Dilekçeler" bölümünden ulaşılabilmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Cevap 7.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular, TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı ile 120'nci maddeleri uyarınca Komisyon Başkanlık Divanı ve Komisyon Genel Kurulu tarafından incelenerek karara bağlanmaktadır. Komisyon Başkanlık Divanı kararlarına karşı, dağıtım tarihinden itibaren on beş gün; Komisyon Genel Kurulu kararlarına karşı ise otuz gün içinde milletvekillerinin itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu sürelerin sona ermesiyle birlikte dilekçelere ilişkin kararlar kesinleşmekte ve başvurunun alınma yöntemine bağlı olarak e-Dilekçe Sistemi üzerinden veya posta yoluyla başvuru sahiplerine bildirilmektedir.

Dilekçe Komisyonu bünyesinde çözüme kavuşturulan başvurulara ilişkin istatistiki bir veri tutulmamaktadır. TBMM Yerel Ağı üzerinden "Genel Kurul Çalışmaları" / "Dilekçe Komisyonu Karar Cetvelleri" sekmesi altında yayımlanan Komisyon Başkanlık Divanı ve Komisyon Genel Kurulu kararlarının incelenebilmektedir.

Cevap 8.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Komisyon Başkanlık Divanı ya da Komisyon Genel Kurulu tarafından alınacak kararların tabii olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden değerlendirme yapılmamaktadır. Başvurular hakkında Komisyon Başkanlık Divanı veya Komisyon Genel Kurulu tarafından alınan kararlar milletvekillerine dağıtılmakta; bu suretle Komisyonun karar ve işlemleri TBMM üyelerinin tamamının bilgisine sunulmaktadır. Bu itibarla, TBMM Yerel Ağı üzerinden "Genel Kurul Çalışmaları" / "Dilekçe Komisyonu Karar Cetvelleri" sekmesi altında yayımlanan Komisyon Başkanlık Divanı ve Komisyon Genel Kurulu kararlarının incelenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Cevap 9.- 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Dilekçe Komisyonu, görevleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkisine sahiptir. Talep ve şikâyetleri titizlikle değerlendirme prensibiyle hareket eden Komisyon, kendisine yapılan başvuruları ivedilikle incelemekte ve birçok dilekçe hakkında idareden bilgi ve belge alma veya idareye denetim yaptırma yetkisini kullanmaktadır. Bazı başvurularla ilgili olarak, idareden gelen yanıt doğrultusunda başvuru sahibine izleyebileceği hukuki yollar hakkında bilgilendirme yapılmaktadır. Mevzuat düzenlemesi yapılmasında toplumsal yarar görülen dilekçeler ise ilgili bakanlık veya kurumlarla paylaşılmaktadır.

3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, TBMM'ye gönderilen dilekçelerin Dilekçe Komisyonu tarafından incelenip karara bağlanması, altmış gün içerisinde sonuçlandırılmalıdır. İlgili kamu kurum ve kuruluşları ise Komisyon tarafından kendilerine iletilen dilekçelere otuz gün içinde yanıt vermekle yükümlüdür. Kamu kurumlarının bu süre zarfında cevap vermemesi veya verilen cevabın Komisyonca yeterli görülmemesi hâlinde, ilgili kuruma Komisyon tarafından tekit yazısı gönderilerek cevap vermeleri istenmektedir.

Ayrıca, Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanlar, TBMM İçtüzüğü'nün 119'uncu maddesi uyarınca kesinleşen Komisyon Genel Kurulu kararları hakkında yaptıkları işlemi, kararın kendilerine bildirim tarihinden itibaren otuz gün içinde Komisyona bildirmekle yükümlüdür. Komisyon Genel Kurulu, gereği için ilgili Cumhurbaşkanı yardımcılıkları ile bakanlıklara gönderilen kararlarına verilen cevapları yeterli bulmaması durumunda konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmek üzere sevkine hazırlayacağı bir raporla karar verebilir.

Cevap 10.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde Dilekçe Komisyonu tarafından herhangi bir suç duyurusunda bulunulmamıştır.

Cevap 11.- 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde Komisyon Başkanlık Divanı ve Komisyon Genel Kurulu olarak 3071 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında toplam 45 yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Yerinde yapılan incelemelerde, şikâyet ve

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

taleplerin konusu olan hususlara ilişkin başta yerel yetkililer olmak üzere ilgili kişilerden bilgi alınmış, vatandaşların görüş ve beklentileri dinlenmiş, sorunların çözümüne yönelik olarak ilgili idarelere gerekli önerilerde bulunulmuştur.

Cevap 12.- Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular hakkında Başkanlık Divanı ya da Genel Kurul tarafından alınacak kararların tabi olduğu mevzuat dikkate alındığında; hak ihlali iddiası yönünden dilekçeler üzerinde inceleme ve değerlendirme yapılmamaktadır. Bu nedenle Dilekçe Komisyonu faaliyetleri hakkında, hak ihlallerinin önlenmesi ve ihlallere müdahale yönünden bir etkinlik değerlendirmesi yapılmamıştır.

Cevap 13.- Dilekçe Komisyonuna, başta e-Dilekçe Sistemi olmak üzere posta, elden, faks ya da milletvekilleri ile kurumlar üzerinden dilekçeler gelmektedir. e-Dilekçe Sistemi, Komisyona dilekçelerin elektronik ortamda sunulmasına imkân sağlamak amacıyla 17/10/2012 tarihinde hizmete alınmıştır. e-Dilekçe Sistemi sayesinde başvuru sahipleri; hızlı ve ücretsiz olarak Komisyona başvuru yapabilmekte, katılıma açık ise diğer başvuru sahiplerinin dilekçelerini imzalayabilmekte ve dilekçelerinin durumunu takip edebilmektedir.

2012 yılında elektronik ortamda başvuru alınması ve başvurular hakkındaki işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla hizmete alınan e-Dilekçe Sistemi 2022 yılında ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmiştir. Yapılan güncellemelerle birlikte vatandaşların anayasal dilekçe hakkını daha kolay bir şekilde kullanabilmeleri ve başvurulara yönelik işlemlerin daha hızlı ve sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi sağlanmıştır.

e-Dilekçe Sistemi, elektronik ortamda başvuruların belirli güvenlik kriterleri çerçevesinde kabul edilmesinin sağlanması amacıyla başvurularda kişilerin kimlik bilgilerinin e-Devlet Kapısı ya da cep telefonu aracılığıyla doğrulanmasını esas almaktadır. e-Devlet Kapısı veya TBMM'nin resmî internet sitesindeki "E-Dilekçe" bölümünden erişilebilen e-Dilekçe Sistemi, başvuruların hızlı ve kolay bir şekilde yapılabilmesi için kullanıcı dostu bir arayüze sahiptir. e-Dilekçe Sistemi, başvuru yapıldıktan sonra dilekçenin sürecinin sistem üzerinden takip edilebilmesine ve bu sayede vatandaşların dilekçelerinin hangi aşamada olduğunu ve sonucunu öğrenebilmesine olanak tanımaktadır.

e-Dilekçe Sistemine 29/12/2025 tarihi itibarıyla kayıtlı kişi sayısı 485.520'ye ulaşmıştır. e-Dilekçe Sisteminin kullanımı gittikçe yaygınlaşmakta ve her geçen gün aktif kullanıcı sayısı hızla artmaktadır.

e-Dilekçe Sisteminin kullanıma sunulmasıyla başvuru sahiplerine sağlanan kolay ve hızlı başvuru imkânı ile birlikte toplam dilekçe sayısında ciddi artış gözlemlenmiştir. Bu durum, yasama dönemleri itibarıyla Komisyona yapılan toplam başvuru sayısına yansımıştır. 26. Yasama Döneminde (01/11/2015-23/06/2018) 16.030 olan toplam başvuru sayısı 27. Yasama Döneminde (24/06/2018-13/05/2023) 28.219'a yükselmiştir. 28. Yasama Döneminde ise Komisyona gelen toplam başvuru sayısı 29/12/2025 tarihi itibarıyla 28.100'e ulaşmış bulunmaktadır. Bu başvuruların %85,12'si (23.919) e-Dilekçe sistemi, %5,25'i (1.477) ise posta yoluyla yapılmıştır.

Cevap 14.- Komisyon çalışmalarına teknolojik altyapının güçlendirilmesi ve e-Dilekçe Sisteminin geliştirilmesi yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Vatandaşların, kamuoyu oluşmuş konularda toplu dilekçeler yazarak veya hâlihazırda gönderilmiş dilekçelere e-Dilekçe Sistemi üzerinden imza yoluyla katılarak Dilekçe Komisyonuna başvurabilme imkânına sahip olmaları ve başvuruların incelenme sürecindeki memnuniyetleri doğrultusunda diğer vatandaşlara dilek ve şikâyetleri hakkında Dilekçe Komisyonuna başvuru yolunu önermeleri gibi durumlar Komisyona başvuran vatandaş sayısında artış olmasını sağlamıştır. Bu artış, vatandaşların Komisyon faaliyetlerine ve dilekçe hakkının kullanımına yönelik ilgisinin her geçen gün arttığını ortaya koymaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Öte yandan, TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi uyarınca, Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı tarafından alınan kararlara yalnızca milletvekillerinin itiraz edebileceği değerlendirildiğinden; anılan kararlara karşı vatandaşlar tarafından Komisyona yöneltilen itiraz niteliğindeki geri bildirimleri içeren dilekçeler hakkında, bu itirazların Dilekçe Komisyonunca incelenemeyeceğine yönelik karar verilmektedir.

Cevap 15.- Dilekçe Komisyonu, çalışmaları kapsamında uluslararası benzer kurumlara yerinde inceleme ziyaretlerinde bulunabilmektedir. 27. Yasama Döneminde, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 2 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda, Avrupa ülkelerinde yaşayan Türklerin dilekçe hakkı konusunda farkındalığının artırılması ve bu ülkelerin parlamentolarındaki dilekçe komisyonlarıyla deneyim paylaşımı amacıyla yerinde inceleme yapılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda dilekçe komisyonları arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve iş birliğinin artırılması amacıyla 4-7 Temmuz 2022 tarihlerinde Almanya'da yapılan yerinde inceleme ziyaretleri kapsamında Federal Parlamento, 25-27 Ekim 2022 tarihlerinde Avrupa Parlamentosu ile Belçika Parlamentosu, 29-30 Kasım 2022 tarihlerinde Hırvatistan Parlamentosu, 1-2 Aralık 2022 tarihlerinde Çek Cumhuriyeti Parlamentosu, 30-31 Ocak 2023 tarihlerinde İrlanda Parlamentosu ve 1-2 Şubat 2023 tarihlerinde Birleşik Krallık Parlamentosu ziyaret edilmiştir. Söz konusu ziyaretler Dilekçe Komisyonunun 15/03/2023 tarihli ve 17 sayılı Genel Kurul Kararına konu olmuştur.

28. Yasama Döneminde, Dilekçe Komisyonu bünyesinde kurulan "Türkiye'de Finansal Okuryazarlığın Yaygınlaştırılması ve Düzeyinin Artırılması Alt Komisyonu" 15 Ekim 2024 tarihli toplantısında; finansal okuryazarlık alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yapmak ve yurt dışındaki iyi uygulama örneklerini yerinde incelemek amacıyla İngiltere'ye bir çalışma ziyareti düzenlenmesine karar vermiştir. Alınan karar doğrultusunda, 26-28 Ocak 2025 tarihleri arasında Londra'da gerçekleştirilen yerinde inceleme ziyareti kapsamında; Londra Finans Merkezi City UK'in Finansal Hizmetler Komisyonu, Yeminli Mali Müşavirler Derneği ve Para ve Emeklilik Hizmetleri (MaPS) yetkilileri ile görüşmeler yapılmıştır.

Para ve Emeklilik Hizmetleri (MaPS) ile gerçekleştirilen toplantıda, para ile ilgili konuşmaların önündeki engelleri kaldırarak bireylerin finansal meseleleri daha açık şekilde ele alabilmesini ve bu süreçte destek aramalarını teşvik etmeyi amaçlayan Talk Money Week etkinliğinin, her yıl Kasım ayında düzenlendiği ifade edilmiştir. Söz konusu etkinliğin, finansal stresin azaltılmasına ve daha bilinçli finansal kararlar alınmasına katkı sağladığı belirtilmiştir.

Alt Komisyonun 26 Şubat 2025 tarihinde gerçekleştirdiği 4'üncü toplantısında; finansal okuryazarlık bilincinin artırılması ve toplumun daha geniş kesimlerine ulaşılması amacıyla, 22 Mayıs tarihinin ülke genelinde "Finansal Okuryazarlık Günü" ve devamındaki haftanın etkinlik haftası olarak belirlenmesi hususunda ilgili kurumlarla istişare sürecinin başlatılmasına karar verilmiştir. Yürütülen çalışmalar; geniş katılımlı toplantılar ve uluslararası örnekler ışığında şekillenmiş olup, bu sürecin sonunda 17 Mayıs 2025 tarihli ve 32903 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2025/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile, finansal okuryazarlık bilincinin ve finansal farkındalığın artırılması amacıyla 22 Mayıs tarihi "Finansal Okuryazarlık Günü" olarak ilan edilmiştir.

Cevap 16.- Dilekçe Komisyonuna intikal eden başvurular üzerine, Komisyon Başkanlık Divanı ve Komisyon Genel Kurulu düzeyinde yürütülen çalışmalara ilişkin bilgilere İdari Faaliyet Raporları ile Yasama Faaliyet Raporlarında yer verilmektedir. Bu çerçevede, Başkanlık Divanı ve Genel Kurul tarafından gerçekleştirilen yerinde incelemeler ile Komisyon bünyesinde kurulan alt komisyonların faaliyetlerine ilişkin bilgiler raporlarda ayrıntılı olarak sunulmaktadır. Ayrıca, Dilekçe Komisyonunun yürüttüğü faaliyetlere ilişkin bilgilere Komisyonun resmî internet sayfası üzerinden erişim sağlanmaktadır.

28. Yasama Döneminin 14 Mayıs 2023 – 17 Haziran 2025 tarihlerini kapsayan birinci

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

devresinde Dilekçe Komisyonu tarafından yürütülen çalışmaları içeren “28. Yasama Dönemi 1. Devre Faaliyet Raporu” adlı rapor hazırlanmış olup, basım sürecinin tamamlanmasının ardından Komisyonun internet sayfasında kamuoyunun erişimine sunulacaktır.

Bunun yanı sıra, 24, 25, 26, 27 ve 28. Yasama Dönemlerinde Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin istatistiki veriler ile başvuruların sonuçlandırılmasına dair bilgilere, TBMM Yerel Ağı üzerinden “Genel Kurul Çalışmaları” / “Dilekçe Komisyonu Karar Cetvelleri” / “Başkanlık Divanı Kararları” sekmesi altında yayımlanan Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı Karar Cetvellerinin sonunda yer verilmektedir.